

Rapport

Datum: 23 juni 2005

Rapportnummer: 2005/182

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Inspectie voor de Gezondheidszorg een notitie over verzoekers functioneren als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege heeft opgesteld en doorgeleid naar het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).

Daarnaast klaagt verzoeker erover dat het Ministerie van VWS de notitie heeft voorgelegd aan de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad.

Verder klaagt verzoeker erover dat het Ministerie van VWS in het kader van de behandeling van zijn klacht niet heeft voldaan aan zijn verzoek om, voordat hij zou worden gehoord, te beschikken over het verweer van de medewerkster van het ministerie waarover hij had geklaagd.

Ten slotte klaagt verzoeker erover dat het Ministerie van VWS heeft verzuimd te voldoen aan het verzoek van de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad om degenen die betrokken waren bij de zaak op de hoogte te brengen van de afloop daarvan.

Beoordeling

Bevindingen

1. Op 7 februari 2002 stelde W., medewerker van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (verder de Inspectie), op verzoek van K. de toenmalige Hoofdinspecteur voor de Curatieve Somatische Zorg en in overleg met de inspecteur-jurist voor de regio zuidoost een notitie op die betrekking had op het optreden van verzoeker als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege. De notitie bevat allereerst een algemene uiting van ongenoegen over het functioneren van verzoeker als voorzitter. Daarbij wordt gesteld dat het optreden van verzoeker door velen (inspecteurs, beklagden, aanklagende burgers en advocaten) als onbetamelijk wordt ervaren. Vervolgens wordt het optreden van verzoeker aan de hand van een vijftal zaken nader beschreven. De beschreven zaken waren niet of nauwelijks herleidbaar naar data of herkenbare casusspecifieke kenmerken. De conclusie van de notitie is dat er feitelijk sprake is van een niet meer werkbare relatie tussen de Inspectie en verzoeker. De toenmalige Hoofdinspecteur stuurde de notitie per e-mail door naar O., de Directeur Innovatie, Beroepen en Ethiek (verder IBE) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), met het verzoek de zaak als klacht in behandeling te nemen.

2. Na ontvangst van de notitie ging S., medewerkster van het ministerie, met instemming van de toenmalige minister en in overleg met de directeur IBE na hoe met een klacht over een tuchtrechter moest worden omgegaan. S. deed bij het Ministerie van Justitie navraag naar de wijze waarop wordt gereageerd op klachten over rechters in het algemeen en of

die procedure ook van toepassing kon zijn op een klacht over een voorzitter van een tuchtcollege. Uit de verkregen informatie bleek dat het in geval van een klacht over een "gewone" rechter gebruikelijk is, dat de voorzitter van het betreffende rechtscollege de klacht in behandeling neemt. Omdat een Regionaal Tuchtcollege niet onder het gezag van bijvoorbeeld een rechtbankpresident valt, veronderstelde het Ministerie van Justitie dat de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege de aangewezen persoon zou zijn om een klacht over een tuchtrechter voor te leggen. In een daarop volgend overleg met de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege bevestigde deze de informatie over de procedure inzake een klacht over een "gewone" rechter, maar deze zag geen mogelijkheden om de klacht tegen verzoeker in behandeling te nemen. Op voorstel van de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege legden het ministerie en de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege samen de situatie voor aan de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad (verder P-G.), met het verzoek hen te adviseren hoe te handelen. De P-G. adviseerde in dat gesprek dat hij de klacht zelf, in samenwerking met de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege, in behandeling zou nemen.

3. De P-G. berichtte verzoeker op 24 januari 2003 over de uitkomst van het onderzoek dat de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege had verricht om duidelijkheid te verkrijgen over hetgeen in de notitie van de Inspectie naar voren was gebracht over het optreden van verzoeker als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege. Uit het onderzoek was de P-G. ondubbelzinnig gebleken dat de klacht dat de wijze waarop verzoeker zittingen leidde en partijen bejegende onbehoorlijk was, ongegrond was. De P-G. was van mening dat er geen sprake was van handelen of nalaten van verzoeker dat ernstig nadeel toebracht aan de goede gang van zaken bij de rechtspraak of aan het in de rechtspraak te stellen vertrouwen. Met dit oordeel was de taak van de P-G. ten einde gekomen en beschouwde hij de kwestie als afgesloten. De P-G. vroeg S. om degenen die van de zijde van de Inspectie bij deze zaak betrokken waren geweest, op de hoogte te brengen van de afloop daarvan.

4. Op 4 april 2003 diende verzoeker bij de Inspecteur-Generaal voor de Gezondheidszorg een klacht in. Verzoeker klaagde erover dat W. de notitie van 7 februari 2002 had opgesteld en dat de notitie was doorgeleid naar het Ministerie van VWS. Verzoeker betoogde dat de notitie op vele punten feitelijk onjuist was en een negatief en tendentius beeld schetste van zijn optreden als voorzitter dat niet overeenstemde met de werkelijkheid. Verzoeker achtte het in hoge mate onbehoorlijk dat W. deze notitie had opgesteld en laten uitgaan.

5. Op 4 april 2003 diende verzoeker bij het Ministerie van VWS een klacht in. Verzoeker klaagde erover dat S. de notitie van 7 februari 2002 als een klacht over verzoekers functioneren als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege ter kennis had gebracht van de P-G. Volgens verzoeker was het in hoge mate onbehoorlijk dat S. de inhoud van de notitie als het ware voor haar rekening had genomen en deze als een tegen hem gerichte klacht ter kennis had gebracht van de P-G. Verder was verzoeker van mening dat indien S. de

notitie als klacht zag, de indiening daarvan moest worden overgelaten aan de opsteller van de notitie.

6. In het kader van de behandeling van de klacht over S. verzocht verzoeker het ministerie zowel in de telefoongesprekken met de secretaresse van de Directeur IBE van het ministerie en de klachtencoördinator IBE, als in zijn brief van 6 juni 2003 schriftelijk te vernemen hoe het standpunt luidde dat S. zou innemen naar aanleiding van de klacht. Verzoeker achtte het in hoge mate inefficiënt indien het verweer pas kenbaar zou worden gemaakt tijdens de hoorzitting, omdat het volgens hem zeer wel mogelijk zou zijn dat bij de uiteenzetting van haar standpunt over de klacht nieuwe gegevens naar voren zouden worden gebracht, waarop hij niet onmiddellijk zou kunnen reageren, zodat de hoorzitting zou moeten worden aangehouden. Verzoeker persisteerde bij zijn verzoek, daarna kon een tijdstip voor het horen worden bepaald. Voor de duidelijkheid deelde verzoeker mee dat hij gebruik wilde maken van de mogelijkheid te worden gehoord.

7. In reactie op verzoekers klacht over het ministerie van 4 april 2003 en zijn verzoek om alvorens hij werd gehoord te beschikken over het schriftelijk verweer van S., deelde de minister verzoeker in zijn brief van 18 juni 2003 in de eerste plaats mee dat er geen schriftelijke uitwisseling van stukken zou plaatsvinden. Volgens de minister was dit niet nodig omdat de klachtregeling van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) niet voorziet in het uitwisselen van schriftelijke stukken. Volgens de minister boden de minimumeisen van hoofdstuk 9 Awb een voldoende voorziening van behoorlijke klachtbehandeling en het ministerie had hierop dan ook geen aanvullende regels gesteld. Nu het schriftelijk standpunt van S. niet zou worden opgesteld en toegezonden, hield de minister het er op dat verzoeker afzag van de mogelijkheid om te worden gehoord.

Voorts deelde de minister mee dat bij het ministerie ervaring met het omgaan met klachten over een tuchtrechter ontbrak. Ook bestond er het vermoeden dat de minister daarin, gezien de onafhankelijke positie van de benoemde tuchtrechters, geen rol zou kunnen hebben. Complicerende factor daarbij was dat het ministerie weliswaar verantwoordelijk is voor de tuchtrechtspraak ingevolge de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg, maar geen rol kan spelen ten aanzien van het functioneren van de afzonderlijke tuchtrechters. Om die reden was S. nagegaan hoe er met klachten over "gewone" rechters wordt omgegaan en had zij de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege om advies gevraagd. Het persoonlijke karakter van de klachten gaf aanleiding om terughoudend, voorzichtig en discreet te opereren ter bescherming van zowel klager als aangeklaagde. De toenmalige minister had rechtmatig gebruik gemaakt van haar bevoegdheid een klacht, zoals die over verzoeker was ingediend, naar de daartoe bevoegde persoon ter behandeling door te sturen, aldus de minister.

8. Op 4 september 2003 bracht de Klachtadviescommissie Inspectie voor de Gezondheidszorg aan de Inspecteur-Generaal voor de Gezondheidszorg advies uit naar aanleiding van verzoekers klacht van 4 april 2003 over W. Hieraan voorafgaand was W. in

de gelegenheid gesteld om verweer te voeren en waren beide partijen op 20 mei 2003 in elkaars aanwezigheid gehoord. De Klachtadviescommissie overwoog dat W. een signaal had willen afgeven over het optreden van verzoeker als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege. Van de klachtprocedure in de Wet op de rechterlijke organisatie kon geen gebruik gemaakt worden aangezien de aard van het signaal niet zodanig zwaar was als behorend bij die procedure. Een beroepsprocedure ingevolge de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg was evenmin de geëigende weg, aangezien het signaal ging over het handelen van de voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege en niet over de inhoud van de beslissing van het Regionaal Tuchtcollege. De Klachtadviescommissie vond het op zich te begrijpen wanneer een inspecteur de verantwoordelijkheid voelt en neemt om een naar zijn mening onwenselijke situatie als onderhavige te signaleren en te trachten hierin wijziging aan te brengen.

Ten aanzien van het opstellen van de notitie was de Klachtadviescommissie van oordeel dat dit zorgvuldiger en meer gestructureerd had kunnen en moeten gebeuren. Met een notitie gebaseerd op onvoldoende feitelijke informatie kon een Hoofdinspecteur volgens de Klachtadviescommissie niet direct concrete nadere stappen ondernemen. Binnen de professionele standaard van een inspecteur mocht een meer doorwrochte notitie worden verwacht. Dit onderdeel van de klacht achtte de Klachtadviescommissie gegrond. Daarbij betwistte de Klachtadviescommissie overigens niet, dat het op de weg van een inspecteur kan liggen zich in te laten met de wijze, waarop justitiabelen worden behandeld door een tuchtcollege.

Ten aanzien van het doorgeleiden van de notitie aan het ministerie achtte de Klachtadviescommissie de handelwijze van de Inspectie meer laakbaar. Het doorgeleiden van een notitie in deze vorm was volgens de Klachtadviescommissie buitengewoon onzorgvuldig. De toenmalige Hoofdinspecteur had moeten constateren dat deze zonder verdere uitwerking niet aan derden kon worden doorgeleid. Tevens had de toenmalige Hoofdinspecteur naar de mening van de Klachtadviescommissie beide partijen naar aanleiding van het signaal in de gelegenheid moeten stellen hun mening te geven (hoor en wederhoor), en toen besloten werd om de notitie door te geleiden aan het ministerie, had de Hoofdinspecteur beide partijen hierover in ieder geval moeten informeren. Dit onderdeel van de klacht achtte de Klachtadviescommissie gegrond.

9. In reactie op verzoekers klacht over de Inspectie van 4 april 2003 deelde de plaatsvervangend Inspecteur-Generaal voor de Gezondheidszorg verzoeker op 12 september 2003 het volgende mee. De plaatsvervangend Inspecteur-Generaal was het met de Klachtadviescommissie eens dat de notitie in deze vorm niet aan derden had mogen worden voorgelegd. Verder was de plaatsvervangend Inspecteur-Generaal van mening dat de professionele positie van de Inspectie in de maatschappij hetgeen de Inspectie schriftelijk neerlegt in een notitie een zekere zwaarte geeft, met name als de notitie aan derden wordt verstrekt. Ook bij uitsluitend intern schriftelijk verkeer dient zorgvuldigheid te worden betracht ten aanzien van hetgeen wordt vastgelegd, aldus de

plaatsvervangend Inspecteur-Generaal. Namens de Inspectie bood de plaatsvervangend Inspecteur-Generaal excuses aan voor de wijze waarop de Inspectie met signalen ten aanzien van het functioneren van verzoeker in zijn hoedanigheid als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege was omgegaan. De plaatsvervangend Inspecteur-Generaal eindigde met de mededeling dat zij de kwestie graag wilde afsluiten met een gesprek met verzoeker.

10. In reactie op verzoekers klacht bij de Nationale ombudsman liet de minister het volgende weten.

Ten aanzien van verzoekers klacht over het opstellen en doorgeleiden van de notitie van 7 februari 2002 nam de minister het standpunt van de plaatsvervangend Inspecteur-Generaal van 12 september 2003 over. Wat betreft het voornemen van de plaatsvervangend Inspecteur-Generaal voor een afsluitend gesprek, was het de wens van de Inspecteur-Generaal om dat gesprek zelf met verzoeker te voeren. De planning van een gesprek was echter vertraagd omdat de hervatting van de werkzaamheden door de Inspecteur-Generaal na een langdurige ziekte meer geleidelijk geschiedde dan verwacht. Verder was volgens de minister het doel van het gesprek, te weten om tot herstel te komen van een zakelijke relatie met het Regionaal Tuchtcollege, komen te vervallen omdat verzoeker inmiddels als voorzitter was teruggetreden. Indien verzoeker nog immer prijs stelde op een gesprek met de Inspecteur-Generaal, dan was deze daartoe gaarne bereid.

Ten aanzien van verzoekers klacht over het ter kennis brengen van de P-G. van de notitie van 7 februari 2002 als klacht bleef de minister bij het standpunt dat hij eerder in zijn brief van 18 juni 2003 aan verzoeker had ingenomen. Daarbij was volgens de minister op zorgvuldige wijze gezocht naar een passende handelwijze na het ontvangen van klachten over een tuchtrechter. De oriënterende werkwijze, met de nadruk op discretie, leidde tot het in behandeling nemen van de zaak door de Procureur-Generaal als zijnde de geëigende weg.

Ten aanzien van verzoekers klacht over het niet voldoen aan het verzoek om in de klachtbehandelingsprocedure te beschikken over het verweer van S. onderschreef de minister het standpunt dat hij eerder in zijn brief van 18 juni 2003 aan verzoeker had ingenomen. De minister was van mening dat het opstellen van een schriftelijk verweer in een klachtenprocedure vereist noch noodzakelijk is en achtte de klacht op dit onderdeel dan ook ongegrond.

Ten aanzien van verzoekers klacht over het verzuim om te voldoen aan het verzoek van de P-G. nam de minister het standpunt in dat verzoekers klacht gegrond was.

11. In reactie op het standpunt van de minister ten aanzien van de klacht over het opstellen en doorgeleiden van de notitie van 7 februari 2002 deelde verzoeker mee dat wat betreft het voornemen van de plaatsvervangend Inspecteur-Generaal om hem uit te

nodigen voor een afsluitend gesprek, hij een dergelijke uitnodiging nooit had ontvangen.

In reactie op het standpunt van de minister ten aanzien van de klacht over het ter kennis brengen van de P-G. van de notitie van 7 februari 2002 als klacht deelde verzoeker mee dat het onzorgvuldig was dat S. de inhoud van de notitie kritiekloos als juist had aanvaard en als klacht had voorgelegd. Dat er over de inhoud en de bedoeling van de notitie geen terugkoppeling naar de Inspectie had plaatsgevonden achtte verzoeker niet alleen onzorgvuldig maar zelfs onbehoorlijk. Ook achtte verzoeker het niet juist dat de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege de geëigende adviesinstantie zou zijn. Verzoeker uitte kritiek op de rol die de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege had gespeeld. Deze had zich van advies aan het ministerie moeten onthouden omdat dit onverenigbaar zou zijn met zijn taak als rechter en afbreuk deed aan de voor een onderzoeksrechter vereiste onpartijdigheid en onbevooroordeeldheid.

In reactie op het standpunt van de minister ten aanzien van de klacht over het niet voldoen aan het verzoek om in de klachtbehandelingsprocedure te beschikken over het verweer van S. deelde verzoeker mee dat de minister door niet aan zijn verzoek tegemoet te komen, hem niet de gelegenheid had geboden om te kunnen reageren op het standpunt van degene op wie de klacht betrekking had. Verzoeker zou ook niet in het vooruitzicht zijn gesteld dat hij gehoord zou worden in de aanwezigheid van S., zodat hij bij het horen alsnog kennis zou kunnen nemen van haar standpunt.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het opstellen en doorgeleiden van de notitie van 7 februari 2002 door de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

12. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. In dit geval betekent dit dat de conclusie van de Inspectie over verzoekers functioneren als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege en de beslissing om de notitie over verzoekers functioneren over te dragen als klacht aan het Ministerie van VWS, moeten worden gedragen voor voldoende feitelijke informatie over verzoekers functioneren.

13. De Nationale ombudsman overweegt dat onvoldoende wordt geconcretiseerd welke personen over verzoeker in zijn hoedanigheid van voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege hebben geklaagd en over welke gedragingen precies is geklaagd. Voor een ernstige aantijging als deze waarbij verzoekers functioneren als voorzitter ter discussie wordt gesteld en zijn integriteit in de uitoefening van zijn functie wordt aangetast, is het volstrekt onvoldoende om te volstaan met een mededeling dat velen (inspecteurs, beklagden, aanklagende burgers en advocaten) het optreden van verzoeker als onbetamelijk hebben ervaren en met een beschrijving van een vijftal zaken waarin verzoeker als voorzitter is opgetreden zonder dat deze zaken herleidbaar waren naar data

of casusspecifieke kenmerken. Er moet dan ook worden geoordeeld dat de notitie onvoldoende feitelijke informatie bevat over verzoekers functioneren als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege en dat de notitie de conclusie dat er een niet meer werkbare relatie was ontstaan tussen de Inspectie en verzoeker, niet kan dragen. Hieruit volgt dat de notitie in deze vorm nooit als klacht over verzoekers functioneren had mogen worden doorgeleid naar het Ministerie van VWS. De Inspectie heeft hiermee gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

14. Ten overvloede overweegt de Nationale ombudsman nog het volgende. De plaatsvervangend Inspecteur-Generaal was voornemens de zaak af te sluiten met een gesprek met verzoeker. Het pleit voor de Inspecteur-Generaal dat hij dat gesprek zelf met verzoeker wenste te voeren. De reden dat het gesprek nog niet had plaatsgevonden was gelegen in de omstandigheid dat de hervatting van de werkzaamheden door de Inspecteur-Generaal na een langdurige ziekte meer geleidelijk geschiedde dan verwacht. Dit is weliswaar een verklaring, maar rechtvaardigt niet dat het gesprek nog niet heeft plaatsgevonden, dan wel dat hieromtrent geen contact is opgenomen met verzoeker. Daaraan doet niet af dat verzoeker inmiddels niet meer als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege functioneert.

II. Ten aanzien van het voorleggen van de notitie aan de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad

15. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelen de relevante informatie verwerven. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving brengt mee dat een bestuursorgaan alvorens het overgaat tot het ondernemen van actie op een interne notitie, nagaat of het beschikt over voldoende relevante informatie, om tot die actie over te gaan en, indien dit niet het geval is, de relevante informatie alsnog verwerft.

16. Dat het ministerie, toen de klacht over verzoekers functioneren als voorzitter van een Regionaal Tuchtcollege werd ontvangen, bij het Ministerie van Justitie en op aanwijzing van dat ministerie bij de voorzitter van het Centraal Tuchtcollege te rade ging hoe in het algemeen met klachten over tuchtrechters omgegaan moest worden, is, gelet op het feit dat bij het ministerie ervaring met het omgaan met klachten over een tuchtrechter ontbrak, te billijken. Zoals hiervoor onder I. gesteld, bevatte de notitie van 7 februari 2002 echter onvoldoende feitelijke informatie over verzoekers functioneren als voorzitter, kon de notitie dientengevolge de conclusie dat er een niet meer werkbare relatie was ontstaan tussen de inspectie en verzoeker niet dragen en had de notitie in deze vorm nooit als klacht over verzoekers functioneren mogen worden doorgeleid naar het Ministerie van VWS. Nu de notitie zo evident onvoldoende onderbouwd was met feiten had de notitie eveneens niet zonder meer mogen worden doorgeleid naar de P-G. bij de Hoge Raad, maar had de

Inspectie moeten worden verzocht de conclusie ten aanzien van verzoeker, nader te onderbouwen. Door dit na te laten heeft het ministerie gehandeld in strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving.

Op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van het toezenden van een verweerschrift aan verzoeker

17. Het vereiste van hoor en wederhoor houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van een handeling of beslissing betrokkenen in staat stellen te worden gehoord. In overeenstemming met dit vereiste dient een bestuursorgaan op grond van artikel 9:10 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb; zie Achtergrond, onder 1.) de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in de gelegenheid te stellen om te worden gehoord. Van het horen van de klager kan ingevolge artikel 9:10, tweede lid, van de Awb alleen worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord. Hoewel het beginsel van wederhoor niet uitdrukkelijk in genoemde wetsbepaling is neergelegd, is het blijkens de Memorie van Toelichting bij hoofdstuk 9 van de Awb de bedoeling van de wetgever geweest dat de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft in de gelegenheid worden gesteld om op elkaars standpunten te reageren (zie Achtergrond, onder 2.). Dit brengt mee dat bij de behandeling van een klacht elk van de bij de klacht betrokken partijen de gelegenheid krijgt zijn standpunt naar voren te brengen en dat vervolgens elke partij de mogelijkheid wordt geboden om te reageren op hetgeen de andere partij over de klacht naar voren heeft gebracht.

18. In deze aangelegenheid betekent dit dat verzoeker in de gelegenheid had moeten worden gesteld om te reageren op het standpunt dat S. zou innemen naar aanleiding van de klacht.

De wet schrijft niet voor hoe het reageren op elkaars standpunt dient plaats te vinden, noch dat partijen hun standpunt op schrift dienen te stellen.

19. Verzoeker persisteerde bij zijn verzoek het verweer van S. voorafgaand aan de hoorzitting schriftelijk te vernemen. Uit het oogpunt van doelmatigheid kan het efficiënt zijn om aan zo een verzoek gehoor te geven. Anderzijds is een belangrijke doelstelling van klachtbehandeling het herstel van het geschonden vertrouwen in het bestuur. Het horen in elkaars aanwezigheid kan hieraan een bijdrage leveren.

20. Nu de bepalingen omtrent klachtbehandeling van de Awb niet verplichten tot het uitwisselen van schriftelijke stukken is het niet onjuist dat het ministerie niet tegemoet is gekomen aan het verzoek van verzoeker om, voordat hij zou worden gehoord, te beschikken over het schriftelijk verweer op zijn klacht.

In zoverre is de onderzochte gedraging op dit punt behoorlijk.

Dit laat echter onverlet dat verzoeker de gelegenheid moet worden geboden om te kunnen reageren op het standpunt van S., en dat het niet juist is dat het ministerie concludeerde om van het horen van verzoeker af te zien. Immers niet is gebleken dat verzoeker heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

Door af te zien van het horen heeft het ministerie op voorhand verzoeker elke gelegenheid ontnomen om te kunnen reageren op het standpunt dat S. zou innemen naar aanleiding van de klacht. Daarmee heeft het bestuursorgaan gehandeld in strijd met het vereiste van hoor en wederhoor.

In zoverre is de onderzochte gedraging op dit punt niet behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het verzoek van de Procureur-Generaal om betrokkenen te informeren

21. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd. Dit brengt mee dat verzoeker erop mocht vertrouwen dat het ministerie gevolg zou geven aan het verzoek dat de P-G. aan het ministerie had gedaan om degenen die van de zijde van de Inspectie betrokken waren geweest bij de zaak van verzoeker op de hoogte te brengen van de afloop daarvan.

22. Op 20 mei 2003 vond in het kader van de klachtbehandeling door de Inspectie een hoorzitting plaats. Tijdens deze hoorzitting werd het verzoeker duidelijk dat aan dit verzoek van de P-G. geen gevolg was gegeven.

23. In reactie op de klacht gaf de minister aan de klacht gegrond te achten en de gang van zaken te betreuren. Vanuit het ministerie was verzuimd om het verzoek van de P-G. in te willigen. Nu dit niet is gebeurd, heeft het bestuursorgaan in strijd gehandeld met het vereiste van rechtszekerheid.

Op dit punt is de onderzochte gedraging eveneens niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Inspectie voor de Gezondheidszorg is gegrond wegens strijd met het motiveringsvereiste.

De klacht over de onderzochte gedraging van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) is gegrond:

- ten aanzien van het voorleggen van de notitie aan de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad, wegens strijd met het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving

- ten aanzien van het niet horen van verzoeker, wegens strijd met het vereiste van hoor en wederhoor

- ten aanzien, van het verzoek van de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad om betrokkenen te informeren, wegens strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

De klacht is niet gegrond ten aanzien van het niet toezenden van een verweerschrift.

Onderzoek

Op 22 april 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer X te Y, met een klacht over een gedraging van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en een verzoekschrift met een klacht over een gedraging van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Op 4 februari 2004 diende verzoeker nog een klacht in over een tweetal gedragingen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Naar deze gedragingen, die worden aangemerkt als gedragingen van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werd de minister een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

Het bestuursorgaan en verzoeker deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Notitie van de Inspectie voor de Gezondheidszorg van 7 februari 2002;
2. Brief van de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad aan verzoeker van 24 januari 2003;
3. Brief van verzoeker aan de Inspecteur-Generaal voor de Gezondheidszorg van 4 april 2003;

4. Brief van verzoeker aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) van 4 april 2003;
5. Verzoekschriften van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 17 april 2003;
6. Brief van het Ministerie van VWS aan verzoeker van 2 juni 2003;
7. Brief van verzoeker aan het Ministerie van VWS van 6 juni 2003;
8. Brief van de minister van VWS aan verzoeker van 18 juni 2003;
9. Advies van de Klachtadviescommissie Inspectie voor de Gezondheidszorg van 4 september 2003;
10. Brief van de plaatsvervangend Inspecteur-Generaal voor de Gezondheidszorg aan verzoeker van 12 september 2003;
11. Brief van de minister van VWS aan de Nationale ombudsman van 30 oktober 2003;
12. Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 3 december 2003;
13. Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 4 februari 2004;
14. Brief van de minister van VWS aan de Nationale ombudsman van 5 maart 2004;
15. Brief van de minister van VWS aan de Nationale ombudsman van 10 mei 2004;
16. Brief van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 1 juli 2004;
17. Brochure Intern klachtrecht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van september 1999.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:10:

"1. Het bestuursorgaan stelt de klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, in de gelegenheid te worden gehoord.

2. Van het horen van de klager kan worden afgezien indien de klacht kennelijk ongegrond is dan wel indien de klager heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

3. Van het horen wordt een verslag gemaakt."

2. Memorie van Toelichting bij hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht, kamerstukken II, 25 837, nr. 3, pagina 20

"...Het horen is om meerdere redenen van belang. Niet iedereen is even goed in staat zijn gedachten schriftelijk te formuleren. Daarom moet de gelegenheid worden geboden dat de klager zijn mening mondeling bij het bestuursorgaan naar voren brengt. Het horen kan er ook toe dienen om nadere informatie ter beschikking te krijgen. Door het horen van beide partijen bestaat de gelegenheid naar een oplossing te zoeken voor de problemen die ten grondslag liggen aan de klacht. Een belangrijke doelstelling van de klachtprocedure is het herstel van het geschonden vertrouwen in het bestuur. Door uitwisseling van informatie en wederzijdse inzichten kan het vertrouwen van de klager in het bestuur worden versterkt, ook als hij geen gelijk krijgt. Toepassing van het uitgangspunt van hoor en wederhoor dient voorts de waarheidsvinding. De klager en degene op wiens gedraging de klacht betrekking heeft, dienen beide in de gelegenheid te worden gesteld op elkaars standpunten te kunnen reageren..."